

Informacje dotyczące wykrycia nowego wirusa pochodzącego z rodziny *Bunyayiridae* rodzaju *Orthobunyavirus*, który otrzymał nazwę wirus Schmallerberg.

W listopadzie 2011 r. na terytorium Niemiec, Holandii oraz Belgii wykryto nieznanego wcześniej wirusa z rodziny *Bunyayiridae* rodzaju *Orthobunyavirus*, który filogenetycznie najbliższym spokrewnionym jest z wirusami *Shamonda*. Wykrycie wirusa było związane z przejściowymi klinicznymi objawami u zwierząt dorosłych, takimi jak: gorączka, biegunka, spadek produkcji mleka, które były obserwowane w lecie oraz wczesną jesienią. Jednocześnie, wczesną zimą pojawiły się wady wrodzone u nowonarodzonych zwierząt, głównie u jagniąt. Typowe wady rozwojowe u jagniąt to: wodogłowie, artrogrypoza (wrodzona sztywność stawów), zeszywnienie szyi. Większość jagniąt rodziła się martwa, natomiast urodzone zakażone nie przeżywały.

Wstępna ocena przeprowadzona przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC), dotycząca ryzyka związanego z wirusem Schmallerberg wskazuje, że „jest mało prawdopodobne, aby wirus mógł powodować chorobę u ludzi, ale nie można tego całkowicie wykluczyć na tym etapie”.

Podczas posiedzenia Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt w dniu 11 stycznia 2012r., przedstawiciele Niemiec, Belgii i Holandii opisali sytuację epizootyczną dotyczącą choroby. Do 17 stycznia 2012r. w Niemczech zgłoszono zakażenia w 20 gospodarstwach (zarówno bydła jak i owiec), w 65 gospodarstwach w Holandii (owiec oraz kóz) oraz 14 gospodarstwach w Belgii (jedynie owiec).

Dostępne dane dotyczące genomu wirusa Schmallerberg wskazują, iż jest częścią wirusów należących do serogrupy Simbu rodziny *Bunyayiridae* rodzaju *Orthobunyavirus*. Wirusy z serogrupy Simbu występują głównie u przeżuwaczy w Azji, Australii oraz w Afryce **oraz są przenoszone przez owady (komary, kuczmany)** bez przenoszenia poprzez bezpośredni kontakt między zwierzętami. Zgodnie z literaturą naukową, występowanie wirusów serogrupy Simbu jest rzadko związane z występowaniem objawów klinicznych, z wyjątkiem wirusa Akabane występującego w Japonii i Australii, który powoduje wady rozwojowe u płodów. Zakażenia tymi wirusami nie są zgłaszane do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) lub objęte dodatkowymi wymaganiami Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE). Pomimo tego, w związku wystąpieniem choroby niektóre państwa trzecie (Rosja, Meksyk) wprowadziły ograniczenia handlowe dotyczące przeżuwaczy z Niemiec, Belgii i Holandii oraz produktów od nich pochodzących.

Z uwagi na fakt, iż okres aktywności kuczmanów (*Culicoides*) i komarów (*Culicidae*) przypada na sezon wiosenno – letni, w chwili obecnej istnieje małe prawdopodobieństwo pojawienia się choroby. Ryzyko wystąpienia choroby będzie wzrastało w okresie wiosenno - letnim.

W związku z powyższym, polecam zgłaszanie istotnych zmian w zdrowiu populacji przeżuwaczy mając na uwadze charakterystykę choroby oraz prawdopodobieństwo wystąpienia tej choroby.

Ponadto, polecam przekazanie informacji o chorobie lekarzom wolnej praktyki oraz rolnikom. Jednocześnie informuję, iż na stronie internetowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach pojawiła się nowa zakładka pt. „Zagrożenia epidemiczne”, w której umieszczono informacje o wirusie Schmallenberg.

W chwili obecnej opracowana jest wstępnie metoda wykrywania wirusa RT - PCR, którą stosuje się głównie do badania obecności wirusa u płodów (z uwagi na krótki czas wiremii, która u dorosłych zwierząt trwa 2-4 dni).

Trwają badania nad opracowaniem metod serologicznych do wykrywania zakażenia. Opracowywane testy seroneutralizacji i immunofluorescencji przeznaczone będą głównie do badań pojedynczych próbek, natomiast test ELI SA (w chwili obecnej będący w fazie opracowywania) zalecany będzie do prowadzenia badań przesiewowych.

O dalszym rozwoju sytuacji epizootycznej będą Państwo informowani na bieżąco w zależności od oceny ryzyka zagrożenia wystąpienia choroby oraz stopnia niebezpieczeństwa dla zdrowia publicznego i hodowli zwierząt.